

**Deklarācija
par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta
iecerēto darbību**

Rīga, 2016. gada februāris

Ievads

"Zaļo un zemnieku savienība", "Vienotība" un Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" ir vienojušās izveidot valdību, kura orientēsies uz ekonomiskās aktivitātes, nodarbinātības un produktivitātes straujāku izaugsmi. Tā būs balstīta mērķtiecīgās, ar sociālajiem un sadarbības partneriem izdiskutētās reformās, paaugstinot cilvēku un Latvijas vērtīgo resursu atdevi tautsaimniecībā un panākot augstāku sabiedrības dzīves kvalitāti.

Valdības darba prioritātes – tautsaimniecības stiprināšana, valsts drošība un nacionālā identitāte, demogrāfiskās situācijas uzlabošana, ģimenes dzīves kvalitāte un sociālais nodrošinājums, reformas izglītībā un zinātnē, reformas veselības aprūpē – ir vērstas uz valsts attīstību, lai sasniegtu Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam un Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam noteiktos mērķus.

Valdības darba īstenošanā nozīmīga loma ir dialogam ar sabiedrību, uzsverot ikvienu Latvijas iedzīvotāja nozīmīgo lomu un līdzatbildību valsts attīstībā. Reformas nes pārmaiņas un jaunu realitāti, tādēļ sabiedrība jāiesaista to īstenošanā un jāizglīto par ieguvumiem. Šim mērķim ir jāstiprina valdības spēja uzrunāt sabiedrību.

Valdības darbs balstīsies Latvijas Satversmē formulētajās vērtībās un mērķos. 2018. gada 18. novembrī Latvijas valsts svinēs savas dibināšanas simtgadi. Valdības uzdevums ir laikus gatavoties šim unikālajam notikumam un izveidot tādu svētku programmu, kas dod iespēju ikviens Latvijas iedzīvotājam godam un lepni svinēt šos svētkus. Latvijas valsts simtgades svinībām jākalpo arī par ilgtermiņa ieguldījumu valstiskuma apziņas stiprināšanā un Latvijas tautas saliedētības nostiprināšanā, kuras pamatā ir kopīgas nacionālās vērtības un vienota sociālā atmiņa. Nozīmīgs valdības uzdevums ir turpināt Latvijas tēla veidošanu pasaulei, tai skaitā starptautiski skaidrojot sarežģītos Latvijas vēstures notikumus.

Tautsaimniecības stiprināšana

Latvijas konkurētspēja joprojām balstās uz lētā darbaspēka priekšrocībām, taču jāņem vērā, ka darbaspēka izmaksu pieaugums ir neizbēgams atvērtā darba tirgus apstākļos. Lai nenokļūtu vidēju ienākumu slazdā, Latvija nedrīkst zaudēt konkurētspēju zemo izmaksu segmentos, pirms iegūtas priekšrocības produkta ražošanā ar augstu pievienoto vērtību. Atvērtam darba tirgum un labai uzņēmējdarbības videi jāmotivē Latvijas darba devējus privātajā sektorā nodrošināt reālās algas pieaugumu. Tādēļ deklarācijā paredzēts pasākumu kopums tautsaimniecības izaugsmei, kas būs jūtama ikviens Latvijas iedzīvotāja labklājības pieaugumā. Lai paātrinātu ekonomisko izaugsmi un tuvotos Eiropas Savienības vidējam labklājības līmenim, valstij no savas puses jālikvidē šķēršļi un jārada iespējas straujākai uzņēmējdarbības attīstībai un mērķtiecīgākai valsts aktīvu izmantošanai.

Investīciju piesaiste – skaidri definēta tiešo investīciju piesaistes stratēģija ar izmērāmiem rezultātiem noteiktā termiņā, veidojot vienotu investīciju projektu portfeli un nodrošinot iesaistīto ministriju, kā arī valsts un pašvaldību iestāžu ciešu sadarbību.

- Panāksim lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu īstenošanu Latvijā, aktivizējot un koordinējot publiskās pārvaldes darbību labvēlīgas investīciju vides veidošanā un investīciju piesaistē.

2. Nodrošināsim vienotu valsts un pašvaldību piedāvājumu vietējiem un ārvalstu investoriem (piesaistāmo investīciju projektu portfelis), kas ietver labi izstrādātus privātā un publiskā sektora investīciju projektus, piesaistot tiem finansējumu no katra definētā globālā mērķa reģiona (noteikti ar konkrētiem parametriem izmērāmi sasniedzamie rezultāti – piesaistīto investīciju apjoms *euro* pa gadiem no mērķa reģiona).
3. Būtiski palielināsim pašvaldību lomu un atbildību investīciju piesaistē, cieši sadarbojoties ar procesā iesaistītajām valsts institūcijām un uzņēmējiem, vienlaikus paplašinot pašvaldību iespējas izmantot dažādus instrumentus uzņēmējdarbības veicināšanai.

Dabas resursu izmantošanas produktivitātes pieaugums no katras resursu vienības (par 5 % gadā), vides un klimata politikas mērķu noteikšana atbilstoši tautsaimniecības interesēm, vienlaikus sabalansējot dabas un vides politikas mērķus ar tautsaimniecības attīstību, saglabājot dabas, bioloģisko un ainavisko daudzveidību, mazinot radīto piesārņojumu un veidojot augstvērtīgu dzīves vidi un kvalitatīvus rekreācijas pakalpojumus.

4. Izstrādāsim tautsaimniecības attīstības un sabiedrības interesēm atbilstošu klimata politiku. Sasniegsim Latvijai saistošus klimata politikas mērķus, nosakot ekonomiski pamatotus un uz mērķi fokusētus siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinošus pasākumus (sabalansējot izmaksas un ieguvumus nozaru – enerģētika, lauksaimniecība, transports un rūpniecība – dalījumā).
5. Izstrādāsim bioekonomikas attīstības stratēģiju – izveidosim atbalsta instrumentus lauksaimniecības un mežsaimniecības nozaru sinergijas izveidošanai ar farmācijas, būvniecības, enerģētikas, IKT u. c. sektoriem, izstrādājot vietējos dabas resursos bāzētus konkurētspējīgus produktus ar augstāku pievienoto vērtību.
6. Efektīvi un racionāli izmantosim zemi lauksaimniecībā un mežsaimniecībā un Baltijas jūras, piekrastes un iekšējos ūdeņus zivsaimniecībā, lai kāpinātu izmantoto resursu produktivitāti.
7. Izstrādāsim jaunu regulējumu zemes dzīļu izmantošanai kā perspektīvas tautsaimniecības nozares attīstībai, motivējot arī privātā kapitāla ilgtspējīgāku iesaisti. Veiksim zemes resursu un zemes dzīļu auditu un digitalizēsim informāciju.
8. Sniegsim stratēģisku atbalstu eksportētājiem, kas nodrošina no Latvijas dabas resursiem ražoto produktu eksportu uz lielākajiem pasaules tirgiem, koncentrējot uzmanību uz produktu grupām, kurās tiek ražotas ar augstāku pievienoto vērtību.
9. Pilnveidosim ekonomiski pamatotu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, lai pilnvērtīgi izmantotu cirkulārās ekonomikas iespējas, saudzētu vidi un izpildītu Eiropas Savienības līmenī noteiktās prasības.

Tautsaimniecību stiprinošas, industriālo attīstību veicinošas enerģētikas politikas īstenošana – dabasgāzes tirgus pilnīga atvēršana 2017. gadā un obligātā iepirkuma komponentes nepaaugstināšana virs 26,79 euro/MWh.

10. Izšķirsimies par turpmāko rīcību ar valstij stratēģiski svarīga dabasgāzes infrastruktūras uzņēmuma aktīviem (tai skaitā par valsts pirmpirkuma tiesību izmantošanu uz dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operatora akcijām).
11. Īstenosim Latvijai stratēģiski nozīmīgos elektroenerģijas un dabasgāzes infrastruktūras attīstības projektus.

12. Paaugstināsim energoefektivitāti publiskajā un privātajā sektorā.
13. Pārskatīsim esošo atjaunojamo energoresursu atbalsta politiku un izstrādāsim jaunu, ilgtspējīgu un ekonomiski pamatotu atbalsta mehānismu.
14. Īstenosim obligātās iepirkuma komponentes kompensācijas pasākumus, tai skaitā pasākumus energoietilpīgo uzņēmumu atbalstam.

Stratēgisko publisko aktīvu efektīvs pielietojums – aktīvu atdeves pieaugums komerciāli orientētajos uzņēmumos vienlīdzīgi ar privātā sektora salīdzināmiem rādītājiem. Stratēgisko uzņēmumu saglabāšana valsts īpašumā.

15. Nodrošināsim dzelzceļa, līdostu un ostu tālāku attīstību, palielinot un dažādojot pasažieru plūsmu Latvijai, tai skaitā reģionālās līdostas integrējot vienotā piedāvājumā. Attīstīsim kravu apstrādes pakalpojumus, radot papildu pievienoto vērtību. Piesaistīsim rietumu un austrumu izcelsmes kravas un investīcijas, potenciālajiem partneriem (kravu īpašniekiem, logistikas pakalpojumu sniedzējiem vai investoriem) sagatavojot vienotu, integrētu Latvijas transporta koridora piedāvājumu.
16. Īstenosim *Rail Baltica* projektu kā Baltijas valstu lielāko infrastruktūras projektu, lai to pilnībā pabeigtu nākamajā Eiropas Savienības daudzgadu finansēšanas ietvarā.
17. Sniegsim atbalstu logistikas/distribūcijas/industriālo centru veidošanai produktu plūsmu virzīšanai caur Latviju ("valsts vienota koridora piedāvājums"), tai skaitā izmantojot Eiropas Savienības fondu finansējumu industriālajām teritorijām.
18. Veiksim centralizētu lielo stratēģiskās attīstības projektu īstenošanas pārraudzību, lai veicinātu šo projektu savlaicīgu un kvalitatīvu īstenošanu.
19. Īstenosim atbildīgu valsts kapitālsabiedrību pārvaldības (tai skaitā dividenžu) politiku, kas nodrošina aktīvu vērtības pieaugumu ilgtermiņā, piennesumu ekonomikas aktivizēšanā un tautsaimniecības nozaru izaugsmē, vienlaikus ņemot vērā nefinanšu mērķu sasniegšanu sabiedrības vajadzību nodrošināšanai.
20. Atbalstīsim uzņēmējdarbībai un investīciju piesaistei būtiskas infrastruktūras attīstību, īpaši reģionos. Turpināsim īstenot īpašu atbalstu Latgales reģionam.
21. Izveidosim stabilu, prognozējamu un ilgtspējīgu transporta infrastruktūras finansējuma modeli.

Vidēja termiņa nodokļu politikas izstrāde un efektīva budžeta izdevumu plānošana. Publisko pakalpojumu pieejamībai 2020. gadā iekasēto nodokļu apjoms sasniegs 1/3 no IKP, primāri mērķa sasniegšanai gūstot ieņēmumus no ēnu ekonomikas mazināšanas. Pārskatot nodokļu un nodevu sistēmu, sabalansēsim valsts attīstības mērķus, valsts budžeta ieņēmumus un izdevumus.

22. Turpināsim īstenot atbildīgu fiskālo politiku un fiskālo disciplīnu, kas paredz virzību uz ekonomiskajā ciklā sabalansēta budžeta ieviešanu, ievērojot Fiskālās disciplīnas likumā noteikto.
23. Izvērtēsim Latvijas nodokļu sistēmu. Kopīgi ar sociālajiem un sadarbības partneriem veidosim līdzsvarotu un paredzamu nodokļu politiku, kas palīdz sasniegt valsts izaugsmes stratēģiskos mērķus – ekonomikas izaugsmi, demogrāfiskās situācijas uzlabošanu un nevienlīdzības mazināšanu.
24. Īstenosim nodokļu sloga pārnešanu no darbaspēka uz ienākumu no kapitāla un kapitāla pieauguma, uz patēriņu, uz nekustamo īpašumu un uz dabas resursu izmantošanu.

25. Veiksim budžeta programmu bāzes izdevumu pārskatīšanu un sasaisti ar plānošanas dokumentos noteiktajiem rezultātiem, sākotnēji īstenojot to pilotprojekta veidā kādā no nozarēm (pakāpeniski aizvien vairāk pārejot no bāzes finansēšanas uz samaksu par rezultātu).

Uzņēmēju un sabiedrības motivāciju veicinošs pasākumu kopums ēnu ekonomikas mazināšanai, ik gadu palielinot nodokļu iekasējamību un 2018. gadā sasniedzot 1 procentpunkta nodokļu iekasējamības pieaugumu pret IKP. Ēnu ekonomikas apkarošana kā horizontāls valdības darba uzdevums.

26. Izšķirsimies par pasākumiem, kuru īstenošana sniegs lielāko ieguldījumu ēnu ekonomikas apkarošanā (kontrabandas apkarošana, cīņa pret krāpniecību ar PVN, cīņa pret starptautisko izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, manipulāciju ar kases aparātiem ierobežošana, stingrāki sodi par "aplokšņu algām" u. c.).
27. Piemērosim samērīgus soda un prevencijas pasākumus ēnu ekonomikas mazināšanai.
28. Samērosim pušu atbildību nodokļu nemaksātāju shēmās.
29. Paplašināsim reversā PVN piemērošanu.
30. Uzlabosim Valsts iepēmumu dienesta Padziļinātās sadarbības programmu un palielināsim priekšrocības tās dalībniekiem, tai skaitā vērtēsim citu institūciju iesaisti programmā.

Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un valsts konkurētspējas paaugstināšana – straujāks eksporta pieaugums (2018. gadā eksportam sasniedzot vismaz 60 % no IKP) un produktivitātes tuvināšana Eiropas Savienības vidējam līmenim (produktivitāte uz vienu apstrādes rūpniecībā nodarbināto 2018. gadā – vismaz 26 000 euro faktiskajās cenās).

31. Ieviesīsim darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, lai laikus pielāgotos darba tirgus vidēja termiņa izaicinājumiem.
32. Izstrādāsim jaunu nodokļu un darbības nosacījumu regulējumu mazajiem un sīkajiem (mikro) uzņēmumiem to darbības sākumposmā (likumprojektu par atbalstu iesācējuuzņēmumiem).
33. Īstenosim eksporta veicināšanas pasākumus, tai skaitā paplašinot starpvalstu ekonomisko līgumtiesisko bāzi.
34. Īstenosim ikgadējo uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānu, 2018. gadā nodrošinot ieklūšanu *Doing Business* reitinga TOP20 un Globālā konkurētspējas indeksa TOP40.
35. Nodrošināsim IKT publisko investīciju un e-pakalpojumu orientāciju uz jaunu produktu un pakalpojumu veidošanu un komercializāciju. Ieviesīsim e-pārvaldi publisko iestāžu darbā un pakalpojumu sniegšanā.
36. Veicināsim kultūras kapitāla pārnesi uz citām jomām jaunu uzņēmumu un produktu izveidei un inovāciju rosināšanai ekonomikā, sociālajā un vides jomā un publiskajā pārvaldē, kā arī sekmēsim Latvijas radošo industriju eksportspēju.
37. Izstrādāsim būvniecības politikas plānošanas dokumentu tiesiskās vides pilnveidošanai, lai nodrošinātu būvniecības procesa kvalitāti, drošību un visu iesaistīto pušu atbildību.
38. Veicinot policentrisku valsts attīstību, izveidosim pašvaldību sadarbības teritorijas, vairojot teritoriju ekonomiskās attīstības potenciālu un pašvaldību sadarbību publisko

pakalpojumu sniegšanā, kā arī radot ekonomiskās sviras brīvprātīgai pašvaldību sadarbībai.

39. Radīsim publiskā atbalsta instrumentus īres dzīvojamā fonda attīstībai, lai sekmētu uzņēmējdarbības attīstību reģionu centros, nodrošinot uzņēmumus ar augstvērtīgiem speciālistiem un darbaspēku.
40. Meklēsim iespējas sniegt sabalansētu finansējumu lauksaimniekiem, lai, pieaugot Eiropas Savienības fondu vienotajam platību maksājumam, saglabātu proporcionālu valsts atbalsta finansējumu.

Uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju stimulējošas tiesiskās vides nodrošināšana, ik gadu paaugstinot Latvijas vietu tiesu efektivitāti raksturojošos reitingos.

41. Pabeigsim tiesu teritoriju reformu, veidojot lielākas un spēcīgākas tiesas, izlīdzinot tiesnešu noslodzi, samazinot lietu izskatīšanas ilgumu un labāk nodrošinot tiesnešu specializāciju un nejaušības principu. Sistemātiski izvērtēsim procesuālo likumu normas, lai nodrošinātu gan tiesības uz taisnīgu tiesu, gan arī atbilstību mūsdienīgai izpratnei par ātru un efektīvu tiesas procesu.
42. Definēsim maksātnespējas politikā sagaidāmos rezultātus ilgtermiņā, valsts lomu maksātnespējas uzraudzības nodrošināšanā, pārskatīsim Maksātnespējas administrācijas funkcijas un tiesas lomu. Pabeigsim maksātnespējas procesa administratoru profesijas reformu, kas uzlabos administratoru uzraudzību un atbildību.
43. Izstrādāsim risinājumu pies piedu dalītā īpašuma attiecību daudzdzīvokļu mājās izbeigšanai, sabalansējot regulējuma ietekmi uz uzņēmējdarbību un sociālo vidi.
44. Pabeigsim administratīvo pārkāpumu sistēmas reformu.
45. Atvieglosim ar komercdarbību saistīto strīdu izskatīšanas kārtību, tostarp veicinot alternatīvu strīdu risināšanas metožu attīstību.
46. Stiprināsim cilvēktiesību ievērošanu, īpašu uzmanību tam pievēršot valsts pārvaldes, tiesībaizsardzības iestāžu darbā, likumdošanā un tiesu darbā, lai tuvinātu tās Eiropas Savienības tiesību telpai.
47. Pilnveidosim valsts pārvaldes iestāžu un tiesībsarga sadarbību cilvēktiesību un pamattiesību nodrošināšanas jautājumos, paredzot efektīvus tūlītējus aizsardzības mehānismus.

Finanšu un kapitāla tirgus sektora mērķtiecīga aktivizēšana, panākot mājsaimniecību un uzņēmumu kredītportfelē un riska investīciju ilgtspējīgu neto pieaugumu.

48. Aktivizēsim vērtspapīru tirgus izmantošanu alternatīvu finanšu resursu piesaistei privātajām un valsts kapitālsabiedrībām.
49. Palielināsim kapitāla ieplūšanu tautsaimniecībā, nodrošinot banku kredītlīdzekļiem alternatīvus finanšu instrumentus (tai skaitā no pensiju un ieguldījumu plāniem).
50. Stiprināsim kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību darbību.
51. Koordinēti īstenosim steidzamus finanšu sektora politikas sakārtošanas pasākumus, definēsim sektora vidēja un ilgtermiņa attīstības redzējumu, īpašu uzmanību pievēršot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas risku mazināšanai.
52. Padziļināti vērtēsim finanšu instrumentu plašākas izmantošanas iespējas, lai nodrošinātu apjomīgāka un ilglaicīgāka valsts atbalsta pieejamību.

53. Radīsim darbinieku motivācijas instrumentu un veicināsim fizisko personu kapitāla nonākšanu saimnieciskajā apritē.

Eiropas strukturālo un investīciju fondu, kā arī citu Eiropas Savienības un ārvalstu palīdzības finanšu instrumentu programmu efektīva piesaiste un ieviešana – līdz 2018. gada beigām uzsākti Eiropas strukturālo un investīciju fondu projekti vismaz 2,4 miljardu euro apmērā.

54. Mērķtiecīgi izskatīsim iespējas un izmantosim Eiropas Savienības un citus ārvalstu finanšu palīdzības instrumentus investīcijām Latvijā.
55. Nodrošināsim Eiropas Savienības fondu programmu savlaicīgu un efektīvu īstenošanu, kā arī pastāvīgu uzraudzību, stiprinot Eiropas Savienības fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda vadības sistēmu.
56. Plānosim lielo būvniecības projektu savlaicīgu un sabalansētu īstenošanu, mazinot cenu svārstību un nozares pārkaršanas riskus nākotnē.

Latvijas starptautiskā integrācija un ārpolitiskā rīcība valsts drošības garantēšanai, ekonomiskās izaugsmes veicināšanai un resursu piesaistei Latvijas tautsaimniecībai.

57. Nodrošināsim Latvijas nacionālo interešu pārstāvniecību visās starptautiskajās organizācijās, kurās Latvija ir iestājusies, tai skaitā piesaistot papildu finansējumu no starptautiskām finanšu institūcijām.
58. Izmantosim Latvijas dalību Apvienoto Nāciju Organizācijā, Eiropas Savienībā un Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (NATO) kā ietvaru šā pamatuzdevuma izpildei un nodrošināsim Latvijas interešu īstenošanu divpusējo, reģionālo un globālo ārpolitikas izaicinājumu kontekstā.
59. Aktīvi iestāsimies par Eiropas Savienības kā stipras nacionālu valstu kopienas pilnveidošanu. Aizstāvot nacionālās intereses, atbalstīsim Eiropas Savienības politisko un ekonomisko vienotību un efektivitāti, veicināsim kopīgas ārpolitikas, drošības, enerģētikas un vienotā tirgus politikas īstenošanu un eirozonas stabilitāti. Veicināsim Latvijas turpmāko integrāciju Eiropas enerģētikas un transporta sistēmās.
60. Stiprināsim stratēģisko partnerību ar Amerikas Savienotajām Valstīm, tostarp drošības politikas, brīvās tirdzniecības, ekonomiskās sadarbības, Eiropas enerģētiskās drošības, kiberdrošības, stratēģiskās komunikācijas, izglītības, mediju un vārda brīvības jomā.
61. Veicināsim maksimālu Eiropas Savienības un transatlantiskās tirdzniecības telpas integrāciju. Atbalstīsim sarunu intensificēšanos par Transatlantiskās tirdzniecības un investīciju partnerības nolīgumu, panākot labākus konkurētspējas apstāklus Eiropas Savienības ražotājiem un ķemot vērā Latvijas intereses attiecībā uz sensitīviem ražošanas un pakalpojumu sniegšanas sektoriem un produktiem.
62. Īstenosim Eiropas Savienības ārējās darbības mērķus, veicinot stabilitāti un attīstību Latvijas ārpolitikas prioritāšu reģionos – Austrumu partnerības un Centrālāzijas valstīs.
63. Pabeigsim sarunas par Latvijas iestāšanos Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (OECD), noslēdzot atlikušos atvērtos jautājumus līdz 2016. gada beigām.
64. Sekmēsim valsts konkurētspēju un ilgtspējīgu attīstību, īstenosim efektīvu un vienotu ārējo ekonomisko politiku. Aizstāvēsim ārējās ekonomiskās intereses un aktīvi atbalstīsim Latvijas uzņēmumu nostiprināšanos gan tradicionālajās partnervalstīs, gan

- arī jaunajos eksporta tirgos, veidojot ciešākas attiecības ar jaunajiem ekonomiskās izaugsmes līderiem.
65. Stiprināsim Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbību (īpaši drošības, transporta un enerģētikas jomā), izmantojot Baltijas Asamblejas, Baltijas Ministru padomes un Baltijas un Ziemeļvalstu sadarbības (NB8) ietvarus. Veicināsim tālāku Ziemeļvalstu, Baltijas valstu un Višegradas grupas valstu sadarbību.
 66. Veidosim attiecības ar Eiropas Savienības kaimiņvalstīm, pamatojoties uz starptautisko tiesību principu ievērošanu, savstarpēju cieņu un Eiropas Savienības vērtībām. Sekmēsim Krievijas izraisītā konflikta Ukrainā politisko noregulējumu, iestājoties par vienotu un konsekventu Eiropas Savienības politiku attiecībās ar Krieviju, lai panāktu starptautisko tiesību principu ievērošanu no Krievijas puses. Turpināsim konsekventu pretlikumīgās Krimas aneksijas neatzīšanas politiku.
- ### **Valsts drošība un nacionālā identitāte**
- Latvijas drošībai ir nozīmīga saliedēta un uz kopīgām vērtībām orientēta sabiedrība, kuru vieno piederības sajūta Latvijas valstij, tās valodai, kultūrai un pamatvērtībām. Mūsdienu mainīgās un dinamiskās starptautiskās vides apstākļos valsts un sabiedrības drošība ir prioritārs valdības darba kārtības jautājums.
- Latvijas drošībai ir būtiska ilgtspējīgas, uz demokrātijas pamatprincipiem un vērtībām balstītas nacionālās informācijas telpas attīstība. Stiprinot tiesībaizsardzības iestāžu un drošības iestāžu spējas, jāpalielina sabiedrības uzticība un iesaiste nacionālās drošības nodrošināšanā. Pilnveidosim Latvijas pašaizsardzības spējas, uzlabojot un modernizējot Nacionālos bruņotos spēkus un stiprinot Zemessardzes lomu valsts aizsardzībā, kā arī līdzdarbojoties kolektīvās aizsardzības sistēmā. Vienlaikus jāstiprina pilsoniskā sabiedrība, pilnveidojot iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības prasmes un iespējas iesaistīties sabiedrībai kopīgu jautājumu risināšanā.
- Stiprināt Latvijas sabiedrībā valstiskās piederības sajūtu un atbildību par nacionālās kultūras ilgtspēju.**
67. Pieņemsim un īstenosim plašsaziņas līdzekļu politiku. Īstenosim Latvijas informācijas telpu stiprinošus pasākumus.
 68. Īstenosim daudzveidīgu, visu Latviju aptverošu Latvijas valsts simtgades svinību programmu (2017.–2021. gadā). Veidosim un atbalstīsim pasākumus, kas stiprina Latvijas sabiedrības saliedētību, piederības sajūtu savai valstij un mīlestību pret savu zemi. Pastiprināsim Latvijas vēstures pētniecību un skaidrošanu un vienotas sociālās atmiņas veidošanu.
 69. Sagaidot valsts simtgadi, pilnveidosim nacionālo kultūras infrastruktūru. Vienosimies par mūsdienīgas akustiskās koncertzāles projekta uzsākšanu Rīgā. Sadarbībā ar privātiem mecenātiem veidosim Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeju. Nodrošināsim Latvijas Okupācijas muzeja, Jaunā Rīgas teātra un Latvijas Nacionālā vēstures muzeja (Rīgas pili) atjaunošanu un izveidosim Ventspils Mūzikas vidusskolu ar koncertzāli.
 70. Laikus sagatavosim XXVI Vispārējo latviešu dziesmu un XVI Deju svētku programmu un nodrošināsim veiksmīgu to norisi. Sadarbībā ar Rīgas domi veiksim infrastruktūras atjaunošanu, sagatavojot svētku norisei atbilstošu mūsdienīgu nacionālo stadionu un Mežaparka estrādi.

71. Padziļināsim kultūras un kultūras mantojuma vērtības izpratni Latvijas sabiedrībā. Nodrošināsim izcilu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu izveidi un pieejamību pēc iespējas lielākai sabiedrības daļai, tai skaitā pilnveidojot Valsts kultūrkapitāla fonda finansēšanas modeli. Atbalstīsim Latvijas reģionu kultūras un valodas savdabības kā kopīgās nacionālās identitātes nozīmīgas daļas uzturēšanu.
72. Pabeigsim radošo profesiju un radošo profesionālo organizāciju statusa un darbības atbalsta tiesiskā regulējuma izstrādi.
73. Definēsim nacionālo pasūtījumu kultūrizglītībā visos izglītības līmeņos, ņemot vērā Latvijas kultūras attīstības un darba tirgus vajadzības.
74. Īstenosim atbalsta programmu nevalstiskajām organizācijām, aktivizējot pilsonisko sektoru sabiedrībai aktuālu izaicinājumu risināšanā. Atbalstīsim mazākumtautību nevalstiskās organizācijas, paplašinot mazākumtautību iespējas aktīvi piedalīties Latvijas kultūras un sabiedriskās dzīves procesos.
75. Izvērtēsim sabiedrības integrācijas politikas un tās ieviešanas efektivitāti. Pilnveidosim Sabiedrības integrācijas fonda darbību.

Valsts aizsardzības spēju stiprināšana, nodrošinot aizsardzības nozares finansējumu līdz 1,7 % no IKP 2017. gadā un 2 % no IKP 2018. gadā (investīcijām plānojot ne mazāk kā 20 % no aizsardzības budžeta, personāla izdevumiem – ne vairāk kā 50 % no aizsardzības budžeta).

76. Uzlabosim Latvijas pašaizsardzības spējas, stiprinot Nacionālo bruņoto spēku kaujas gatavību un reaģēšanas un kaujas spējas, kā arī pastiprinot to klātbūtni Latvijas austrumu reģionā.
77. Stiprināsim Zemessardzes kapacitāti un lomu valsts aizsardzībā, attīstot tās kaujas un reaģēšanas spējas, modernizējot Zemessardzes ekipējumu un palielinot rekrutēto zemessargu skaitu, kā arī meklējot ekonomiskos stimulus uzņēmējiem, kas nodrošina savu darbinieku regulāru piedalīšanos Zemessardzes mācībās.
78. Atbalstīsim jauniešu izglītošanu par valsts aizsardzību, veicinot jaunatnes pilsonisko apziņu un patriotisko audzināšanu, tai skaitā stiprinot Jaunsardzes kustību, padarot to pieejamu Latvijas skolu jaunatnei, nodrošinot jaunsargus ar jaunu ekipējumu un turpinot Jaunsardzes vienību skaita palielināšanu.
79. Līdzdarbosimies NATO kolektīvās aizsardzības sistēmas stiprināšanas pasākumos, nodrošinot uzņemošās valsts atbalstu sabiedroto spēku klātbūtnei Latvijas teritorijā, paplašinot sabiedroto spēku uzņemšanai nepieciešamo infrastruktūru un apmācību iespējas, kā arī piedaloties starptautiskajās mācībās, misijās un operācijās.
80. Izveidosim nacionālo militāri industriālo bāzi Nacionālo bruņoto spēku un Zemessardzes uzturēšanas un apgādes vajadzībām, izmantojot vietējo tautsaimniecības un zinātnes potenciālu. Nodrošināsim Latvijas uzņēmumu iesaisti NATO piegādes kēdēs un Eiropas Savienības līmeņa atbalsta programmās, tādējādi sekmejot konkurētspējīgu, jaunu un inovatīvu aizsardzības produktu un militāro tehnoloģiju radīšanu.
81. Stiprināsim valsts kiberdrošību, ieviešot vienotas minimālās drošības prasības visām valsts un pašvaldību iestādēm.
82. Stiprinot Eiropas un NATO Ziemeļaustrumu reģiona drošību, veicināsim NATO sabiedroto ilgtermiņa klātbūtnes nodrošināšanu Baltijā.
83. Sniegsim ieguldījumu Eiropas un globālajā drošībā, piedaloties un atbalstot cīņu ar terorismu, novēršot hibrīdo apdraudējumu, stiprinot robežu drošību, kiberdrošību un

stratēģiskās komunikācijas jomas. Stiprināsim Eiropas Savienības un NATO sadarbību minētajās jomās.

Iekšējā drošība kā viens no galvenajiem nacionālās drošības stūrakmeņiem.

Pastāvīgi ieguldīsim līdzekļus cilvēkresursu un materiāltechniskā nodrošinājuma modernizācijā, lai attīstītu iekšlietu nozares dienestu spējas un uz sadarbību ar sabiedrību vērstu iekšlietu nozares dienestu darbu. Stiprināsim Eiropas Savienības ārējo robežu. Eiropas Savienības migrācijas politikas jomā uzstāsim uz ilgtermiņa migrācijas krīzes cēloņu risinājumu, kas apturētu nekontrolēto migrācijas plūsmu, vienlaikus radot vienotu un efektīvu atpakaļgriešanas mehānismu personām, kuras nekvalificējas starptautiskās aizsardzības statusam un kurām nav likumīga pamata uzturēties Eiropas Savienības teritorijā.

84. Izbūvēsim un aprīkosim Eiropas Savienības un Latvijas austrumu robežu, lai novērstu valsts drošības apdraudējumu.
85. Attīstīsim un stiprināsim pretterorisma spējas, efektīvi izmantojot drošības un tiesībaizsardzības iestāžu resursus.
86. Pabeigsim uzsākto uz jauniem principiem balstītās atalgojuma sistēmas ieviešanu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm. Paaugstināsim sodu izpildes iestāžu personāla kapacitāti (algas, pensijas, apmācības u. tml.).
87. Atbilstoši mūsdienu sabiedrības prasībām attīstīsim izmeklētāju un operatīvo darbinieku izglītības saturu un veicināsim attiecīgo studiju programmu pilnveidošanu, lai ar kvalificētu personālu nodrošinātu operatīvās darbības subjektus un iestādes ar kriminālprocesa veikšanas tiesībām, tai skaitā izveidosim Valsts policijas vecāko virsnieku otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības sistēmu atbilstoši jaunizveidotajam profesijas standartam.
88. Lai samazinātu riskus, ko ieslodzītie rada sabiedrības un cietumu personāla drošībai, un uzlabotu ieslodzīto veiksmīgas resocializācijas izredzes, uzbūvēsim jaunu cietumu Liepājā.
89. Respektējot jau pieņemtos Latvijas valdības lēmumus Eiropas Savienības solidaritātes mehānisma ietvaros, īstenosim to praktisko realizāciju, rūpējoties par imigrācijas radīto risku un negatīvo sekū būtisku mazināšanu. Balstoties uz Latvijas integrācijas un administratīvās kapacitātes apstākļiem, uzskatām, ka ar līdzšinējiem lēmumiem Latvija ir izsmēlusi iespējas uzņemt valstī papildus patvēruma meklētājus Eiropas Savienības patvēruma meklētāju pārvietošanas mehānisma ietvaros. Tāpēc attiecībā uz fizisku personu pārdali starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un pārvietošanu no trešajām valstīm atbalstīsim tikai tādu pozīciju, kas pieļauj Eiropas Savienības dalībvalstīm brīvprātīgi uzņemt patvēruma meklētājus, bet nerada pienākumu vai spiedienu to darīt.
90. Izvērtēsim ikvienu Latvijā nonākušu patvēruma meklētāju, ņemot vērā valsts drošības, sabiedriskās kārtības un iekļaušanās aspektu.

Demogrāfiskās situācijas uzlabošana, ģimenes dzīves kvalitāte un sociālais nodrošinājums

Demogrāfiskā situācija uzlabojas, ja ģimenes apstākļi visā dzīves laikā ir stabili un droši. Latvijai ir svarīgi, lai ģimenēs dzimst bērni. Pieaugot bērnu skaitam ģimenē, palielinās

nepieciešamība pēc dzīvojamās telpas, stabiliem ienākumiem un iespējām saskaņot ģimenes un darba dzīvi. Stabilitāte motivē būt aktīviem tautsaimniecībā un sabiedrībā.

Tautsaimniecības attīstība, stabila nodarbinātības politika, valsts un pašvaldības atbalsta politika, ģimenes institūta stiprināšana, kā arī starpsektorāla sadarbība – izšķiroši nozīmīgi aspekti demogrāfiskās situācijas uzlabošanā, lai sasniegtu Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam noteiktos mērķus.

91. Sadarbībā ar nevalstisko sektoru un ekspertiem izstrādāsim visaptverošu un mērķtiecīgu valsts atbalsta programmu ģimenēm, kurās audzina bērnus. Tās īstenošanu uzsāksim līdz Latvijas valsts simtgadei, veidojot Latviju par ģimenēm draudzīgāko valsti.
92. Palielināsim mājokļu pieejamību, turpinot un paplašinot mājokļa atbalsta programmu jaunajām ģimenēm un ģimenēm, kurās audzina bērnus, tai skaitā izstrādāsim jaunu dzīvojamo telpu īres attiecību regulējumu, kā arī sekmēsim publiskā sektora īres dzīvokļu pieejamību.
93. Atbalstīsim pasākumus ārvalstīs dzīvojošo tautiešu politiskai un pilsoniskai līdzdalībai un iesaistei Latvijas ekonomiskajā un kultūras dzīvē, izglītībā un zinātnē. Paredzēsim atbalstu ārvalstīs dzīvojošām Latvijas ģimenēm, kuras apsver iespēju atgriezties Latvijā, nodrošināsim ciešākas saites ar Latviju un mērķorientētu valsts atbalsta politiku atgriešanās īstenošanai.
94. Virzīsimies uz mērķtiecīgu "trešā bērna" politiku. Pakāpeniski palielināsim ģimenes valsts pabalstu tādā apmērā, kas veicinātu otrā un – īpaši – trešā un nākamā bērna dzimstību.
95. Īstenosim visaptverošus un inovatīvus risinājumus bērnu aprūpes nodrošināšanai, lai veicinātu ģimenes un darba dzīves saskaņošanu, tai skaitā vecākiem, kuri nodarbināti maiņu darbā.
96. Izvērtēsim iesākto deinstitucionalizācijas procesu, apzinoties ilgtermiņa ieguvumus, zaudējumus un iespējamās izmaksas, saglabājot valsts finansējumu funkcijas īstenošanai.
97. Īstenojot sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību, izvērtēsim elastīgu nodarbinātības formu popularizēšanu (daļēja laika nodarbinātība, attālinātais darbs).
98. Turpināsim ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu attīstību pašvaldībās. Pilnveidosim adopcijas un ārpus ģimenes aprūpes sistēmu, tai skaitā sekmējot specializēto audžuģimeņu attīstību valstī, novēršot bez vecāku gādības palikušo bērnu nabadzību.
99. Turpināsim un attīstīsim vardarbībā cietušu bērnu rehabilitāciju, sniegsim atbalstu ģimenēm, kurās konstatēta vardarbība, sniegsim atbalsta pasākumus cietušajām personām.
100. Vērtēsim iespējas palielināt sociālās apdrošināšanas iemaksas pensiju kapitālā pilnā apmērā no vecāku pabalsta par bērna kopšanas laiku.
101. Ieviesīsim iedzīvotāju garantēto minimālo ienākuma līmeni motivējošam atbalstam, sasaistot to ar darbaspēka nodokļiem, sociālo palīdzību, valsts sociālajiem pabalstiem, minimālo valsts pensiju un bezdarbnieka pabalstu. Nodrošināsim pakāpenisku pāreju no sociālajiem pabalstiem uz patstāvīgiem darba ieņēmumiem.
102. Sekmēsim personu ar invaliditāti tiesību un iespēju nodrošināšanu, veicot sabiedrībā balstītu un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu attīstību un fiziskās vides pielāgošanu, tādējādi sniedzot līdzdalības iespēju sabiedrībā bez jebkādas diskriminācijas. Izvērtēsim iespēju nodrošināt atbalstu bērniem apgādnieka darbspēju zaudējuma gadījumā.

103. Turpmākajos gados veiksim visu veidu pensiju regulāru indeksāciju vienu reizi gadā, ņemot vērā lielāku daļu no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas pieauguma. Vērtēsim iespēju valsts vecuma pensiju indeksācijā ņemt vērā arī kopējo valsts sociālās apdrošināšanas jeb darba stāžu un priekšlaicīgas pensionēšanās iespējas visiem daudzbērnu vecākiem. Nodrošināsim valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas stabilitāti, ilgtspēju un taisnīgumu.
104. Izstrādāsim sociālās uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu.
105. Stiprināsim iniciatīvas grupu darbību ģimeņu iesaistei tautas sporta pasākumos un veselīga dzīvesveida popularizēšanā.

Reformas izglītībā un zinātnē

Izglītības un zinātnes virsmērkis ir audzināt vispusīgi attīstītas personības, demokrātiskas Latvijas valsts un sabiedrības locekļus, veidot intelekta jeb zināšanu ekonomiku un spēcīgu nacionālo identitāti, lai nodrošinātu latviešu nācijas, valodas un kultūras attīstību.

Ilgstoši zemais dzimstības līmenis, atšķirīgā reģionu attīstības dinamika, sabiedrības novecošanās un Latvijas iedzīvotāju emigrācija liek nekavējoties pieņemt lēmumus par izglītības resursu efektīvu un pārdomātu izmantošanu. Latvijas izglītības sistēmai skolu beidzēji jānodrošina ar mūsdienīgām prasmēm un kompetencēm augstas pievienotās vērtības radīšanai tautsaimniecībā un sekmīgai dzīvei zināšanu sabiedrībā. Jāsakārto skolu tīkls, mācību saturs, pedagogu kvalifikācijas un studiju sasaiste ar darba tirgus vajadzībām. Jāpaplašina mūsdienu tehnoloģiju izmantošana, kā arī pieejamās infrastruktūras izveide. Jāveic konkrēti pasākumi sabiedrības integrācijai. Jāizstrādā plāns pārejai uz vienotu izglītības standartu mācībām valsts valodā valsts un pašvaldību finansētās izglītības iestādēs un jāuzsāk tā īstenošana. Jāstiprina audzinošā loma izglītības procesā, pamatojoties uz Latvijas Satversmē ietvertajām valsts pamatvērtībām. Zinātnes un pētniecības potenciāls jāizmanto tautsaimniecības stiprināšanai, augstākās izglītības kvalitātei un Latvijas starptautiskajai konkurētspējai.

Vispārējās izglītības iestāžu tīkla un telpiskās mobilitātes un izglītības sistēmas reforma, paaugstinot izglītības kvalitāti un samazinot skolu nepabeigušo iedzīvotāju īpatsvaru līdz 7,5 %. Jauniešu motivēšana mērķtiecīgi izvēlēties profesionālās izglītības programmas atbilstoši darba tirgus pieprasījumam, sabalansējot izglītojamo proporcionālu vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības programmās pēc pamatzglītības ieguves (55/45). Jauniešu bezdarba mazināšana.

106. Lai nodrošinātu iespēju katram skolēnam iegūt kvalitatīvu izglītību, veidosim ilgtspējīgu skolu tīklu, īstenojot kompleksu pieeju reformas veikšanai, tai skaitā mobilitātes nodrošināšanai, iespējai darbu zaudējušajiem atgriezties darba tirgū un kompensējoša sociālā atbalsta sniegšanai.
107. Veiksim visaptverošu izglītības satura reformu vispārējā izglītībā, lai nodrošinātu skolas beidzējus ar nepieciešamajām prasmēm dzīvei zināšanu sabiedrībā.
108. Izvērtēsim iespēju ieviest izglītības iestādēs trešo sporta stundu un veselības mācību.
109. Veidosim sistēmu, lai par pedagoģiem kļūtu zinošākie un mērķtiecīgākie cilvēki. Reorganizēsim jauno pedagogu sagatavošanas programmas pedagoģijas augstskolās, rūpīgi atlasot jaunos pedagogus, veidojot praksē balstītas mācības un nodrošinot profesionālo atbalstu skolās.

110. Veidosim sistēmu kvalitatīvas vispārizglītojošo skolu vadītāju un pedagogu profesionālās pilnveides nodrošināšanai un inovatīvu mācīšanas pieeju attīstībai un izplatībai, lai uzlabotu izglītības kvalitāti.
111. Veidosim sistēmu skolu darba kvalitātes izvērtēšanai saskaņā ar nozīmīgiem izglītības mērķiem.
112. Noteiksim termiņu pārejai uz obligātu vidējo – vispārējo vai profesionālo – izglītību.
113. Īstenosim pasākumus izglītības kvalitātes paaugstināšanai dabaszinātņu un matemātikas jomā.
114. Vienosimies par ilgtermiņa risinājumu pirmsskolas pedagogu finansēšanā.
115. Paplašināsim darba vidē balstītu mācību ieviešanu profesionālajā izglītībā, tai skaitā motivējošu mehānismu izstrādi un ieviešanu, lai nodrošinātu darba devēju aktīvu līdzdalību.
116. Īstenosim karjeras izglītības un atbalsta pasākumus visos izglītības līmenos.
117. Veidosim ilgtspējīgu profesionālā sporta atbalsta sistēmu, tai skaitā reģionos.

Augstākajā izglītībā ieguldītā finansējuma efektīvāka pārvaldība, kvalitātes uzlabošana, sistēmas orientācija uz produkta eksportspējas celšanu – "trīs pīlāru" finansēšanas modeļa īstenošana, kā arī to ārvalstu studentu īpatsvara palielināšanās līdz 10 %, kuri studē grāda vai kvalifikācijas iegūšanai.

118. Īstenosim "trīs pīlāru" finansēšanas modeli (tai skaitā pēc Latvijas nodokļu sistēmas izvērtējuma veikšanas izstrādāsim augstākās izglītības un zinātnes finansēšanas plānu), kur pirmsais pīlārs balstās uz studiju un pētniecības bāzes finansējuma nodrošināšanu augstskolu pamatdarbības studijās un pētniecībā, tai skaitā palielinot budžeta vietu skaitu valsts prioritārajos izglītības (STEM jomas) virzienos, otrs pīlārs ir snieguma finansējums, kas tiek piešķirts par sasnietgtajiem darbības rezultātiem (tai skaitā grādu un kvalifikāciju ieguvušo personu monitoringa sistēmas izveide pēc augstskolas absolvēšanas), un trešais pīlārs ir finansējums, kas paredzēts augstākās izglītības un pētniecības piedāvājuma attīstībai atbilstoši institūcijas stratēģiskajai specializācijai un pētniecības programmai. Stiprināsim reģionālās augstskolas.
119. Pārdefinēsim kvalifikācijas prasības un nodrošināsim akadēmiskajam un zinātniskajam personālam karjeras izaugsmes iespējas augstākās izglītības sistēmā.
120. Veicināsim Eiropas Savienībā un Ziemeļeiropas reģionā virzītu akadēmisko mobilitāti, arī likumā palielinot minimālo ārvalstu studējošo īpatsvaru un minimālo citu Eiropas Savienības valstu akadēmiskā viespersonāla īpatsvaru. Attīstīsim sadarbību ar diasporu akadēmiskajās un zinātniskajās institūcijās visā pasaule.
121. Aktivizēsim augstākās izglītības iestāžu sadarbspēju ar profesionālās izglītības iestādēm, tādējādi sekmējot profesionālās izglītības kvalitāti un tās atbilstību darba tirgus prasībām un nodrošinot tautsaimniecības attīstību ar tai nepieciešamajiem cilvēkresursiem.

Zinātniskās darbības izcilības nodrošinājums – cilvēkresursu atjaunotne un attīstība (2018. gadā privātajā sektorā nodarbinātie pētnieki 25 %), pētniecības pārnese uzņēmējdarbībā (2018. gadā inovatīvu uzņēmumu īpatsvars valstī 40 %, privātā sektora ieguldījums pētniecībā un attīstībā 47 % no kopējiem ieguldījumiem valstī 2018. gadā), infrastruktūras nodrošinājums.

122. Īstenosim Latvijas viedās specializācijas stratēģiju un kopīgi ar uzņēmējiem veiksim uz augstāku pievienoto vērtību un efektīvāku vietējo resursu izmantošanu vērstus ieguldījumus, tai skaitā izvērtējot sektorālas investīciju platformas izveidi Latvijas augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju konkurētspējas programmai.
123. Koncentrēsim zinātnes resursus, izstrādājot zinātnes un inovācijas pētniecības teritoriālo kartējumu. Noteiksim infrastruktūras ieguldījumu prioritātes un īstenosim cilvēkresursu attīstības pasākumus zinātnisko institūciju konkurētspējas un kritiskās masas palielināšanai.
124. Attīstīsim nacionālas nozīmes valsts pētniecības infrastruktūru stratēgiski svarīgu jautājumu izpētei, tai skaitā valsts un sabiedrības drošībai.

Izveidota efektīva mūžizglītības (pieaugušo izglītības) sistēma, kas apsteidzoši reagē uz sagaidāmām darba tirgus izmaiņām, līdz 9,5 % paaugstinot pieaugušo izglītībā iesaistīto personu īpatsvaru 25–64 gadu iedzīvotāju vecuma grupā.

125. Izstrādāsim un ieviesīsim pieaugušo izglītības pārvaldības modeli.
126. Īstenosim elastīgas apmācību programmas, kas ir salāgotas ar darba un mācību grafiku.
127. Izstrādāsim motivācijas mehānismus, lai veicinātu darba devēju ieguldījumu darbinieku profesionālās kompetences paaugstināšanā.

Reformas veselības aprūpē

Veselības aprūpes sistēma Latvijā no valsts budžeta līdzekļiem saņem ievērojami mazāk līdzekļu nekā citās Eiropas Savienības valstīs, tādēļ pacientu līdzmaksājumu īpatsvars par veselības aprūpes pakalpojumiem ir viens no augstākajiem Eiropā. Tas būtiski negatīvi ietekmē veselības aprūpes pieejamību un ir nevienlīdzību veicinošs faktors veselības jomā. Jāreformē veselības aprūpes finansēšanas sistēma, lai sekmētu iedzīvotāju veselības saglabāšanu un uzlabošanu, kas ir pamats ilgam un produktīvam darba mūžam, kā arī lai uzlabotu tautas ataudzi un veicinātu nodarbinātību valstī, tādējādi nodrošinot ilgtspējīgu ekonomisko attīstību.

Ilgtspējīgas veselības aprūpes finansēšanas sistēmas izstrāde pakalpojumu pieejamības uzlabošanai visos veselības aprūpes līmenos.

128. Izstrādāsim obligātās veselības apdrošināšanas sistēmas modeli, nosakot veselības obligāto iemaksu bāzes avotu un likmes apmēru.
129. Pārskatīsim veselības aprūpes pakalpojumu tarifus un samaksas nosacījumus, nosakot valsts apmaksāto pakalpojumu grozu. Pēc Latvijas nodokļu sistēmas izvērtējuma izskatīsim iespēju palielināt veselības nozares finansējuma proporciju no IKP.
130. Lai nodrošinātu vienmērīgu sistēmas pakalpojuma kvalitāti, pārskatīsim veselības aprūpes pakalpojumu plānošanu un pakalpojumu sniedzēju izvietojumu, ievērojot integrētas veselības aprūpes pakalpojumu attīstības pieeju.
131. Pabeigsim vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas ieviešanu, nodrošināsim pilnvērtīgu tās darbību un attīstību.
132. Ierobežosim veselībai kaitīgo produktu un ieradumu izplatību.

133. Īstenosim mērķtiecīgu veselības aprūpes cilvēkresursu attīstības politiku (īpaši reģionos), sakārtojot veselības nozares darbinieku atlīdzības un profesionālās pilnveides sistēmu.
134. Veselības aprūpes reformu un strukturālu izmaiņu gaitā stiprināsim produktīvu sadarbību un dialogu ar veselības nozares darba ķēmēju un darba devēju organizācijām, kā arī profesionālajām asociācijām.
135. Sekmēsim veselības tūrisma kā eksportspējīgas nozares attīstību, pilnveidojot pakalpojumu piedāvājumu, tai skaitā attīstot kurortoloģiju.

Ministru prezidents	Māris Kučinskis
Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs	Arvils Ašeradens
Aizsardzības ministrs	Raimonds Bergmanis
Ārlietu ministrs	Edgars Rinkēvičs
Finanšu ministre	Dana Reizniece-Ozola
Iekšlietu ministrs	Rihards Kozlovskis
Izglītības un zinātnes ministrs	Kārlis Šadurskis
Kultūras ministre	Dace Melbārde
Labklājības ministrs	Jānis Reirs
Satiksmes ministrs	Uldis Augulis
Tieslietu ministrs	Dzintars Rasnačs
Veselības ministrs	Guntis Belēvičs
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs	Kaspars Gerhards
Zemkopības ministrs	Jānis Dūklavs